

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Contractu Et Sacramento Matrimonii

Bosco, Jean a

Lovanii, 1678

Concl. XVIII. Nullum jus oritur ex sponsalibus ad oscula libidinosa, etiam
secluso periculo pollutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73432)

matre, sorore, vel filia propria turpiter inven- tum, manus injecerit violentas: percutiens ta- men illum, cum sponsa de futuro inven- tum, tenetur, secundum communem, per Covarruv. supra num. 12. alias 16. quam- vis ipse putet satis esse Absolutionem ab E- piscopo petere. Quod (salva pace) mihi non videtur tutum, contra textum & commu- nem, quatuor tantum illas personas ponem- tem. Nam sequitur in textu: *Ceterum si in stupro vel adulterio, quod committit cum ea, quae ipsum ita proximam consanguinitatis linea non contingit, ceperit, aut in eum violentas manus injecerit, non erit a sententia illius excommuni- cationis immunis.*

Facit pro me (prosequitur Vivaldus) ip- semet Covarruv. dum supra n. 14. alias 19. ait: poenas ab utroque jure contra adulteram constitutas, non habere locum in agnoscente sponsam de futuro. Sic ille. Sed quid hoc dictum Covarr. faciat pro Vivaldo, non sa- tis intelligo.

Ceterum Covarr. suam opinionem colligit ex eo, quod dicto cap. 3. percutiens Cle- ricum, cum sorore fornicantem, excusetur. Sed haec collectio non videtur nobis bona, cum in positivis non semper valeat argu- mentum a paritate rationis; quamvis nec hic sit paritas, quia sponsa de futuro, sponsum ita proximam consanguinitatis linea non con- tingit, veluti soror; haec autem contingen- tia videtur esse ratio legis, seu immunitatis illarum 4. personarum a sententia illius ex- communicationis, ut patet ex verbis supra relatis.

Atque hic fit finis hujus Conclusionis. Fi- nem autem Sectioni imponet resolutio hujus quaestionis: Utrum sponsus de futuro licita sint oscula, amplexus, aliique tactus.

CONCLUSIO XVIII.

Nullum jus oritur ex sponsalibus ad oscula libidinosa, etiam se- cluso periculo pollutionis.

Oscula libidinosa voco, quae sunt causa delectationis concubitus; haec autem non esse licita sponsis, etiam secluso periculo pollutionis, est communis sententia, & probatur: quia delectatio concubitus, ad quam disponunt, & cujus causa sunt, non est eis li- cita; ergo nec hujusmodi oscula, neque am- plexus, aliique tactus, eadem causa facti, sed sunt peccata mortalia in sponsis, aequè ac in omnino solutis; quia finis in omnibus aequè mortalis est, scilicet delectatio con- cubitus.

Solum ergo licent illis oscula, amplexus,

aliique tactus, quos urbanitas vel amor mu- tuus fovendus requirit, forte cum aliqua sensuali delectatione (non tamen libidino- sa, proveniente ex commotione spirituum subservientium generationi) quam sensua- lem delectationem nequeunt admittere non sponsi. Conceditur autem sponsis, quia illi habent jus aliquod saltem inchoatum ad copulam; & sicut delectatio venerea, & copula ipsa cohonestantur Matrimonio; ita illa de- lectatio sensualis videtur cohonestari spon- salibus.

Intelligimus porro per delectationem sen- sualem, illam, quae praecise nascitur ex osculo, sive ex tali contactu mutuo, quate- nus est actus aliquis delectabilis carni, & remotè disponens ad seminationem, seposi- to semper periculo pollutionis, & ulterio- ris consensus in delectationem concubitus.

Dixi; *Fortè cum aliqua sensuali delectatio- ne*; quia Sanchez libro nono de Matrim. disputatione quadragesima sexta, numero quinquagesimo primo, putat, eos peccare venialiter, si talem delectationem intendant; quia etiam conjugati similiter peccant, si talem delectationem intendant. Possunt ergo excusari a veniali, si debitus adsit finis, id est, si fiant in signum benevolentiae, & ad conciliandum fovendumque mutuam amo- rem in ordine ad Matrimonium contrahen- dum. Vide Sanchez supra num. 48. Ubi plurimos citat Doctores pro illa sententia, ob quorum auctoritatem Dicastillo de Just. libro primo, disp. 3. num. 217. non audet hanc sententiam improbabilem judica- re; alioquin, inquit, nec ratio allata placeret, nec alia suppetit, quae eam sententiam probabilem faciat.

Nec enim video, cur ex eo, quod sit in- choatio quaedam Matrimonii, id est, praevium quid (& sanè non omnino necessa- rium) ad contractum Matrimonii, inde possit colligi jus & facultas ad praedictos tactus; & ad praedictam delectationem. Est enim illa foemina adhuc simpliciter aliena, & incapax copulae, aut incapax eorum, quae praevia sunt aut initium illius. Praeterea; si alter sponsum renuat, nullam injuriam faciet alteri, hujusmodi tactus appetenti; ergo signum est alterum non habere jus; alioquin non permittere illi id, ad quod habet jus, esset injuria. Si ergo jus non habet ad hujusmodi tactus, non video, cur tales tactus, absque jure habiti, liceant.

Confirmatur a simili; quia non minus est praevius contractus seu pactum, v. g. ad em- ptionem & venditionem, antecedens aliqua consensio duorum, qua se mutuo obligent pro tali die, alter ad emendum & alter ad vendendum, puta, equum; & tamen nemo concedet, quod ex vi talis pactionis ante ven- di-

511.
An sit pec-
catum ven-
iale inten-
dere dele-
ctationem
sensualem;
Sanchez.

512.
Dicastillo
punit id non
esse licitum,
& probat.

513.
Confirmat a
simili.

ditionem ipsam & emptionem factam; habeat jus empirior futurum utendi re ipsa, si non integro & perfectissimo, saltem aliquo usu; ergo pari ratione, non ex eo, quod mutuo consensu se obligaverint sponsi ad futuras nuptias, habebunt jus ad aliqualem usum corporum, licet non perfectum & integrum.

Itaque potius & carpandos puto, & serio monendos à prudenti Confessario sponfos, ut ab iis impudicitis abstinant, & parentes sponsæ invigilare debent; omnesque occasiones præcidere, aditumque ad prædicta præcludere; ut interim omittam maximum consensûs periculum in aliquid turpe ex parte vel utriusque, vel alterutrius; & saltem neuter illorum potest prudenter fidere non solum suæ imbecillitati: sed multò minùs imbecillitati alterius consortis, cujus nec motum, nec sensum; nec consensum satis potest exploratum habere. Atque ad hoc prudenter timere potest & debet, ne alteri occasionem peccandi præbeat. Hucusque Dicastillo.

Breviter; quàmvis sponsalia sint quædam inchoatio Matrimonii, non idem præbent jus ad inchoationem copulæ, quia inchoatio contractus non dat jus ad usum rei, de qua est contractus. Hinc in illa sententia nihil plus conceditur sponsis, quàm omninò solutis; idque quia eadem ratio prohibitionis videtur in omnibus militare; scilicet, quòd non sit ipsis licita copulæ, ad quam oscula illa disponunt, vel quam significant.

Plures Auctores pro ea citat Sanchez supra n. 47. ipse autem n. 56. respondet ad hoc argumentum; non esse eandem in omnibus rationem; quia omninò soluti, nullo vinculo Matrimonii aut sponsalium, quod eos tactus cohonestet, inter se colligati sunt; ac

proinde sicut illis copulæ, & illius inchoatio interdicta sunt, ita & hi tactus; at verò inter sponfos de futuro est vinculum sufficiens ad tactus illos honestandos; non autem ad excusandum à culpa copulam.

Ad aliud argumentum Dicastillonis responderet ibidem Sanchez, disparem esse rationem: quia in aliis contractibus nullus invenitur usus, qui plenum rei dominium non supponat, vel voluntatem & consensum veri Domini. At in Matrimonio invenitur delectatio prævia delectationi copulæ conjugali, quæ est quasi illius inchoatio: & ita, ut ea licita sit, non desideratur plenum dominium, quale per Matrimonium traditur, sed satis est inchoatio quædam illius per contractum sponsalium acquisita. Hæc ille.

Sed videri posset petere principium; hoc enim est quod quæritur, an sponsalia sufficienter cohonestent illos tactus; & an in hoc contractu inveniatur aliquis usus, qui plenum rei dominium non supponat, vel voluntatem & consensum veri domini; & Adversarii hoc constanter negant, quorum opinio indubiè tutior est & practicanda, abstinendum, inquam, existimo ab osculis, amplexibus & aliis tactibus, etiam non omninò inhonestis (nam de inhonestis Omnes admittunt, eos esse mortaliter illicitos) cum sensibili delectatione, quia frequenter subest periculum copulæ vel pollutionis; & aliunde illa delectatio nullatenus est necessaria, sive causâ urbanitatis, sive ad fovendum mutuuum amorem.

Et hæctenus quidem de natura & obligatione sponsalium. Restat, ut examinemus jus, quod habent sponsi ad eorum dissolutionem. Erit igitur

514.
Responso Sanchez pro sententia opposita.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

SECTIO